

A-rundskriv nr.: A/1-2015
Dokument nr.: 11/01029-16
Arkivkode: 0
Dato: 12.06.2015
Saksbehandler: Hege Tveraen
Torvbråten

Til: Kommunen

**ASA 4303 Avtale om driftstilskudd og takster for
fysioterapeuter med avtale om drift av privat praksis med
kommunene (statsavtalen)**

Dette rundskrivet avløser A-rundskriv 3/2014.
Ny avtaleperiode er 1. juli 2015 til 30. juni 2016.

Etter årets forhandlinger er det ingen endringer i driftstilskuddet.
Det er heller ingen endringer i takster for terapiridning,
kiropraktorer, jordmødre, logopeder/audiopedagoger og
ortopedister.

Fra 1. juli 2015 er driftstilskuddet kr 397 020.
Fra 1. januar 2015 er fastlønnstilskuddet kr 187 800.

ASA 4303 er ingen tariffavtale, og må derfor vedtas av hver enkelt
kommune. Vedtak kan gjøres administrativt. Uansett skal
kommunen utbetale driftstilskudd.

Det vises for øvrig til mer informasjon på internett:
<http://www.ks.no/fagomrader/Arbeidsgiver/lonn-og-tariff/fysioterapiavtaler/>

Hege Mygland
avdelingsdirektør

Hege Torvbråten
spesialrådgiver

Kontaktpersoner i KS:

Anne Tøndevold, tlf: 24 13 28 59, e-post: anne.tondevold@ks.no

Hege Torvbråten, tlf: 24 13 26 30, e-post: hege.torvbraten@ks.no

Vedlegg I: Statsavtalen (ASA 4303)

Vedlegg II: Protokoll

Vedlegg III: Forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi

Vedlegg I

Avtale mellom KS / Helse- og omsorgsdepartementet og Norsk Fysioterapeutforbund, Norsk Manuellterapeutforening og Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund om driftstilskudd og takster for fysioterapeuter med driftsavtale med kommunene

1. Formål og virkeområde

Denne avtalen omfatter bestemmelser om

- driftstilskudd for fysioterapeuter med driftsavtale med kommunene
- honorartakster for fysioterapi
- tilskudd til felles formål for fysioterapeuter (avsetning til Fond til etter- og videreutdanning for fysioterapeuter)

Forhandlingene er ført på grunnlag av

- helsepolitiske målsettinger
- kostnads- og produktivitetsutviklingen for fysioterapeuter
- lønnsutviklingen for sammenlignbare grupper

2. Partsforhold

Partene i denne avtalen er staten ved Helse- og omsorgsdepartementet og KS på den ene siden og Norsk Fysioterapeutforbund, Norsk Manuellterapeutforening og Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund på den andre siden.

3. Driftstilskudd for fysioterapeuter med avtale med kommunene

Kommunene yter driftstilskudd til fysioterapeuter med driftsavtale med kommunene, jf. lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3.2.

Driftstilskuddet utbetales forholdsmessig etter driftsavtalens størrelse.

Fullt driftstilskudd er fra 1. juli 2015 kroner 397 020 pr år.

4. Takster for fysioterapi

Fysioterapeuter kan fra 1. juli 2015 kreve honorartakster i henhold til vedlagte takstoversikt og forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet.

Fysioterapeutene skal opplyse pasienten om den pris som skal betales (egenandel og pasientbetaling) og skal på en hensiktsmessig måte gjøre prisene kjent for pasientene.

5. Tilskudd til fellesformål for fysioterapeuter

Folketrygden yter i perioden 1. juli 2015 - 30. juni 2016 30,7 mill. kroner til Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter.

6. Varighet m.v.

Denne avtalen gjelder fra 1. juli 2015 til 30. juni 2016.

Det vises for øvrig til forhandlingsprotokoll av 8. juni 2015.

Oslo, 9. juni 2015

Norsk Fysioterapeutforbund

Norsk Manuellterapeutforening

Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund

KS

Helse- og omsorgsdepartementet

Vedlegg II

Protokoll 2015

Den 21. og 27. mai, og 8. juni 2015 er det holdt forhandlinger mellom Norsk Fysioterapeutforbund, Norsk Manuellterapeutforening og Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund og staten/KS om revisjon av avtalen om driftstilskudd og takster for fysioterapeuter med avtale om drift av privat praksis med kommunene for perioden 1. juli 2015 – 30. juni 2016.

Til stede på ett eller flere møter:

Norsk Fysioterapeutforbund: Fred Hatlebrekke, Lene C. Ziener, Lars Håvard Høgvoll, Bente Øfjord, Ruth-Line Walle-Hansen, Per Olav Peersen, Thomas Volden Åse og Roar Høidal.

Norsk Manuellterapeutforening: Peter Chr. Lehne, Svein Erik Henne, Espen Mathisen, Ellen Bakken og Jan Birger Løken.

Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund: Henning Jensen, Ferry Wagenvoort og Trond Dalaker.

Staten/KS: Olav Gjestvang, Kristin Gjellestad, Marius Seljedal, Anne Tøndevold, Hege Torvbråten, Helga Rudjord og Per Øivind Gaardsrud.

Partene ble 8. juni 2015 enige om at økonomisk ramme fra 1. juli 2015 ikke endres. Det vil si at driftstilskudd, fondsavsetning til etter- og videreutdanning og takster ikke endres fra 1. juli 2015. Dette tilsvarer en kostnadskomponent på 2,23 prosent og inntektskomponent på 2,7 prosent. Driftstilskuddet for avtaleåret er 397 020 kroner.

Endringer i takster og merknader (endringer er overstrøket eller i kursiv)

Takst A8 – endring i vilkår slik at det blir like vilkår for å utløse A8 som A1h og L-takster

Merknad A4 endres slik:

Det er et vilkår for rett til stønad at behandlingen utføres av *manuellterapeut, jf. forskriften § 1. Taksten kan utløses fra den dato tilleggskompetansen er registrert i Helsepersonellregisteret.*

Fysioterapeut som ikke fyller vilkårene i første ledd, men som kunne benytte takst A8 per 1.7.2015, kan benytte taksten til og med 31.12.2017. Fra og med 1.1.2018 må vilkårene i første ledd være oppfylt for å kunne utløse taksten.

Siste avsnitt i gjeldende merknad A4 endres ikke.

Gruppebehandling – presisering i merknad

Merknad C1 endres slik:

Utgifter til ~~øvelses~~behandling i grupper dekkes på følgende vilkår:

1. Medlemmet må ha vært til individuell undersøkelse og/eller behandling
2. Fysioterapeuten må være til stede i hele behandlingstiden *og følge opp hver person i gruppen.*
3. Lokaler og utstyr må være tilpasset antall personer i gruppen.

Ved gruppebehandling gjelder krav til dokumentasjon og epikrise, jf. § 5 i denne forskriften.

Takst C33 – endring i ordlyd

«Øvelsesbehandling i gruppe» endres til «Behandling i gruppe».

§ 8: Presisere krav til å oppgi klokkeslett på regningen

§ 8 endres slik:

«Ved krav om stønad til fysioterapi skal det fremlegges spesifisert og kvittert regning fra fysioterapeuten. Regningen må i tillegg til *diagnose, takstnummer, dato og klokkeslett for de utførte*

behandlingen inneholde alle opplysninger som er nødvendig for å avgjøre *stønadskravet*.»

Oslo, 8. juni 2015

Norsk Fysioterapeutforbund

Norsk Manuellterapeutforening

Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund

KS

Helse- og omsorgsdepartementet

Vedlegg III

Kapittel III. Takster

En behandling hos fysioterapeut kan være enten en undersøkelse, en individuell behandling eller en gruppebehandling. Dersom en pasient får undersøkelse og individuell behandling/gruppebehandling samme dag, vil det telle som to behandlinger i forhold til begrensningen på 24 behandlinger per henvisning. Det samme gjelder dersom pasienten mottar individuell behandling og gruppebehandling eller to gruppebehandlinger samme dag.

Det ytes ikke stønad til mer enn inntil tre behandlingsformer per behandling, jf. forskriftens

§ 4.

Ugyldig takstkombinasjon betyr at takstene ikke kan kombineres i samme behandling.

Forkortelser:

Hon. - står for honorar, og angir takstbeløpet i kroner.

Ref. - står for refusjonsandel.

Egen. - står for egenandel.

Merk. - står for merknad.

Rep. - står for repetisjon.

Repetisjoner:

0 - betyr at taksten ikke kan repeteres i samme behandling, dvs. at prosedyre/undersøkelse/behandling refunderes én gang selv om den gjentas.

Rep. - betyr at taksten kan repeteres flere ganger i samme behandling. Står det i stedet et tall, kan taksten repeteres dette antall ganger.

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
	A. Undersøkelse, individuell øvelsesbehandling, elektroterapi m.m.					
A1a	Undersøkelse ved igangsetting av behandlingsopplegg eller når henvisende behandler ønsker å få pasienten vurdert/undersøkt av fysioterapeut, inntil 30 minutter Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A1c, A1g, D40, F1, F21, F22, F23, G	251,-	96,-	155,-	A1, A2	0
A1c	Tillegg for varighet ut over 30 minutter, jf. takst A1a Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A1a, A1g, D40, F1, F21, F22, F23, G	88,-	88,-	0,-	A1, A2	0
A1d	Undersøkelse ved igangsetting av behandlingsopplegg hos fysioterapeut med rett til å utløse takst A8, A9 eller A2k, eller når henvisende behandler ønsker å få pasienten vurdert/undersøkt av fysioterapeut med rett til å utløse takst A8, A9 eller A2k og ved undersøkelse av barn under 12 år, inntil 30 minutter Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A1f, A1g, A1h, D40, F1, F21, F22, F23, G	333,-	178,-	155,-	A1, A2	0
A1f	Tillegg for varighet ut over 30 minutter, jf. takst A1d Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A1d, A1g, A1h, D40, F1, F21, F22, F23, G	120,-	120,-	0,-	A1, A2	0
A1g	Tillegg ved undersøkelse i samband med utforming av individuell plan eller tverrfaglig utredning av rehabiliteringspasient Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A1a, A1c, A1d, A1f, A1h, D40, F1, F21, F22, F23, G	50,-	50,-	0,-		0
A1h	Tillegg for undersøkelse hos manuellterapeut, jf. § 1 Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A1d, A1f, A1g, D40, F1, F21, F22, F23, G	62,-	62,-	0,-		0
A2a	Øvelsesbehandling/bløtvevsbehandling/massasje i 20 min Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A2g, A2k, A7, A11, B20, B21, B22, D40, F1, F21, F22, F23, G	112,-	33,-	79,-	A1, A3	0
A2b	Øvelsesbehandling/bløtvevsbehandling/massasje i 30 min Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A2g, A2k, A7, A11, B20, B21, B22, D40, F1, F21, F22, F23, G	171,-	49,-	122,-	A1, A3	0
A2c	Øvelsesbehandling/bløtvevsbehandling/massasje i 40 min Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A2g, A2k, A7, A11, B20, B21, B22, D40, F1, F21, F22, F23, G	226,-	70,-	156,-	A1, A3	0

A2e	Øvelsesbehandling/bløtvevsbehandling/massasje i 60 min Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A2g, A2k, A7, A11, B20, B21, B22, D40, F1, F21, F22, F23, G	388,-	178,-	210,-	A1, A3	0
A2f	Øvelsesbehandling/bløtvevsbehandling/massasje i 90 min Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A2g, A2k, A7, A11, B20, B21, B22, D40, F1, F21, F22, F23, G	581,-	307,-	274,-	A1, A3	0
A2g	Tillegg for bruk av spesialkonstruert utstyr for medisinsk treningsterapi eller slyngeterapi. Taksten krever samtidig bruk av enten A2a, A2b, A2c, A2e, A2f eller A8a. Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A2a, A2b, A2c, A2e, A2f, A2k, A7, A8a, A8b, A11, B20, B21, B22, D40, F1, F21, F22, F23, G	10,-	10,-	0,-		0
A2k	Kompetansetillegg for fysioterapeut med godkjent spesialitet i henhold til Norsk Fysioterapeutforbunds spesialistordning eller med tilsvarende kompetanse. Søknad om å få godkjent kompetanse behandles og avgjøres av Norsk Fysioterapeutforbund. Fysioterapeut må dokumentere sin godkjenning for bruk av taksten overfor Helseøkonomiforvaltningen. Taksten krever samtidig bruk av enten A2a, A2b, A2c, A2e eller A2f Ugyldig takstkombinasjon: A1a, A1c, A1d, A1f, A1g, A1h, A8a, A8b, A9a, A9b, A10, C34a, C34b, C34c, C34d, C34e, C34f, C33	41,-	41,-	0,-		0
A7	Traksjonsbehandling i benk eller slynge for rygg eller nakke Ugyldig takstkombinasjon: A1a, A1c, A1d, A1f, A1g, A1h, A8a, A8b, A10	54,-	0,-	54,-	A1	0
A8a	Manuell terapi Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A2g, A8b, D40, F1, F21, F22, F23, G	236,-	91,-	145,-	A1, A4	0
A8b	Tillegg for behandling ut over 20 minutter per påbegynte 10 minutter Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A2g, A8a, D40, F1, F21, F22, F23, G	99,-	46,-	53,-	A1, A4	6
A9a	Psykomotorisk fysioterapi Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A7, A9b, A11, B20, B21, B22, D40, F1, F21, F22, F23, G	173,-	83,-	90,-	A1, A5	0
A9b	Tillegg for behandling ut over 20 minutter per påbegynte 10 minutter Ugyldig takstkombinasjon: Alle, unntatt A7, A9a, A11, B20, B21, B22, D40, F1, F21, F22, F23, G	86,-	55,-	31,-	A1, A5	6
A10	Veiledet trening, minst ½ time Ugyldig takstkombinasjon: Alle	30,-	30,-	0,-	A6	0

A11	Behandling med elektroterapi, ultralyd, pulsator, kortbølge, mikrobølge eller laser Ugyldig takstkombinasjon: A1a, A1c, A1d, A1f, A1g, A1h, A8a, A8b, A10	54,-	2,-	52,-	A1, A7,	0
-----	--	------	-----	------	------------	---

Merknad A1

Hver av takstene A1a, A1d, A2a, A2b, A2c, A2e, A2f, A8a og A9a teller som en behandling. Disse takstene kan ikke kombineres i samme behandling, pasienten skal ha fysioterapeutens fulle oppmerksomhet i hele behandlingstiden og overlapping i tid av pasientbehandlinger honoreres ikke.

Inkludert i takstene ligger honorar for for- og etterarbeid, men tidsangivelsen angir den tiden pasienten er til stede ved undersøkelsen eller behandlingen. Innenfor tiden som utløser A1a, A1d, A2a, A2b, A2c, A2e, A2f, A8a, A8b eller A9a og A9b, kan fysioterapeuten skrive journalnotat, henvisninger og rekvisisjoner. Hjelp til av- og påkledning kan også inngå i tiden som det kreves refusjon for.

Takstene A7 og A11 teller som en egen behandling dersom de ikke benyttes sammen med en av takstene A2a, A2b, A2c, A2e, A2f, A9a, C34a, C34b, C34c, C34d, C34e, C34f.

Merknad A2

Takstene A1a og A1d kan benyttes inntil én gang i løpet av behandlingsserien ved igangsetting av behandlingsopplegg, og kan ikke benyttes ved henvisning til ytterligere behandlinger dersom pasienten allerede er tilstrekkelig utredet. Dersom henvisende behandler i særskilte tilfeller ber om en separat undersøkelse av en pasient eller når henvisende behandler ber om en skriftlig tilbakemelding i løpet av behandlingsserien, og dette medfører at fysioterapeuten må foreta en nærmere undersøkelse av pasienten, kan takstene A1a og A1d utløses ytterligere én gang per behandlingsserie.

Merknad A3

Råd og praktisk veiledning i tilknytning til behandlingsopplegget er inkludert i taksten. Ved lymfødembehandling kan også tid medgått til måltaking og tilpassing av strømper inkluderes i taksten.

Merknad A4

Det er et vilkår for rett til stønad at behandlingen utføres av manuellterapeut, jf. forskriften § 1. Taksten kan utløses fra den dato tilleggskompetansen er registrert i Helsepersonellregisteret.

Fysioterapeut som ikke fyller vilkårene i første ledd, men som kunne benytte takst A8 per 1.7.2015, kan benytte taksten til og med 31.12.2017. Fra og med 1.1.2018 må vilkårene i første ledd være oppfylt for å kunne utløse taksten.

Fysioterapeut som er under masterutdanning i manuellterapi eller godkjent tilsvarende videreutdanning i manuellterapi, kan benytte taksten i forbindelse med veiledet praksis som er nødvendig for å få godkjent utdanningen.

Merknad A5

Det er et vilkår for rett til stønad at behandlingen utføres av fysioterapeut som:

- a) har bestått eksamen i klinisk masterstudium i psykiatrisk og psykosomatisk fysioterapi og har gjennomført 20 timer egenbehandling hos fysioterapeut med takstkompetanse eller
- b) har godkjent 120 studiepoeng eller tilsvarende videreutdanning knyttet til fagfeltet psykiatrisk og psykosomatisk fysioterapi, herunder psykomotorisk fysioterapi, og har gjennomført 20 timer egenbehandling hos fysioterapeut med takstkompetanse eller
- c) har godkjenning for bruk av takst A9 per 1. januar 2011.

Fysioterapeut som er under masterutdanning i psykiatrisk og psykosomatisk fysioterapi eller godkjent tilsvarende videreutdanning i psykiatrisk og psykosomatisk fysioterapi, kan benytte taksten i forbindelse med veiledet praksis som er nødvendig for å få godkjent utdanningen.

Merknad A6

Det er et vilkår for rett til stønad at pasienten har dekning etter honorartakst, jf. § 5. Taksten kan benyttes når pasienten, mellom behandlingene og i løpet av behandlingsperioden, trener på instituttet etter et individuelt tilpasset treningsprogram. Det forutsettes at fysioterapeuten er tilgjengelig for råd og veiledning. Treningen regnes ikke som en behandling, og kommer i tillegg til de 24 behandlingene henvisningen gjelder for. Taksten kan benyttes inntil 5 ganger mellom to behandlinger.

Merknad A7

Behandlingen skal alltid utføres under fysioterapeutens tilsyn. Dersom det er faglig forsvarlig, kan behandlingen utføres uten at pasienten har fysioterapeutens fulle oppmerksomhet i hele behandlingstiden.

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
	<i>B. Medisinske bad, pakninger, aktiv oppvarming</i>					
B20	Medisinske bad Ugyldig takstkombinasjon: A1a, A1c, A1d, A1f, A1g, A1h, A8a, A8b, A10	45,-	0,-	45,-	B1	0
B21	Varme-/kuldepakninger Ugyldig takstkombinasjon: A1a, A1c, A1d, A1f, A1g, A1h, A8a, A8b, A10	10,-	0,-	10,-	B1	0
B22	Aktiv oppvarming ved bruk av ergometersyssel, tredemølle mv. Ugyldig takstkombinasjon A1a, A1c, A1d, A1f, A1g, A1h, A8a, A8b, A10	19,-	0,-	19,-	B1	0

Merknad B1

Takstene B20, B21 og B22 teller som en egen behandling dersom de ikke benyttes sammen med en av takstene A2a, A2b, A2c, A2e, A2f, A9, C34a, C34b, C34c, C34d, C34e, C34f og C33.

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
	<i>C. Behandling i grupper</i>					
C33	Behandling i gruppe på inntil 4 barn under 12 år i 60 minutter, pr. pasient Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A7, A11, B20, B21, B22, D40, F1, F21, F22, F23, G	235,-	235,-	0,-	C1, C2	0
	<i>Behandling i grupper på inntil 10 personer</i>					

C34a	For de første fem personer i 30 minutter, pr. pasient Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A7, A11, B20, B21, B22, C34g, D40, F1, F21, F22, F23, G	66,-	15,-	51,-	C1, C2	0
C34b	For de neste fem (6–10) personer i 30 minutter, pr. pasient Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A7, A11, B20, B21, B22, C34g, D40, F1, F21, F22, F23, G	51,-	0,-	51,-	C1, C2	00
C34c	For de første fem personer i 60 minutter, pr. pasient Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A7, A11, B20, B21, B22, C34g, D40, F1, F21, F22, F23, G	123,-	35,-	88,-	C1, C2	0
C34d	For de neste fem (6–10) personer i 60 minutter, pr. pasient Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A7, A11, B20, B21, B22, C34g, D40, F1, F21, F22, F23, G	88,-	0,-	88,-	C1, C2	0
C34e	For de første fem personer i 90 minutter, pr. pasient Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A7, A11, B20, B21, B22, C34g, D40, F1, F21, F22, F23, G	180,-	55,-	125,-	C1, C2	0
C34f	For de neste fem (6–10) personer i 90 minutter, pr. pasient Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A7, A11, B20, B21, B22, C34g, D40, F1, F21, F22, F23, G	125,-	0,-	125,-	C1, C2	0
C34g	Tillegg for behandling i basseng, pr. pasient Taksten krever samtidig bruk av enten C34a, C34b, C34c, C34d, C34e eller C34f. Ugyldig takstkombinasjon: Alle unntatt A7, A11, B20, B21, B22, C34a, C34b, C34c, C34d, C34e, C34f, D40, F1, F21, F22, F23, G	32,-	13,-	19,-	C1	0

Merknad C1

Utgifter til øvelsesbehandling i grupper dekkes på følgende vilkår:

1. Medlemmet må ha vært til individuell undersøkelse og/eller behandling.
2. Fysioterapeuten må være til stede i hele behandlingstiden og følge opp hver person i gruppen.
3. Lokaler og utstyr må være tilpasset antall personer i gruppen.

Ved gruppebehandling gjelder krav til dokumentasjon og epikrise, jf. § 5 i denne forskriften.

Merknad C2

Hver av takstene C34a, C34b, C34c, C34d, C34e, C34f og C33 teller som en behandling. Overlapping i tid mellom gruppebehandlinger honoreres ikke.

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
	<i>D. Behandling av pasient over 80 år/rullestolbruker</i>					
D40	Tillegg for undersøkelse og/eller behandling av pasient over 80 år/rullestolbruker Ugyldig takstkombinasjon: A10, E50a, E50b, E51a, E51b, E51c, E52	17,-	17,-	0,-		0
	<i>E. Samhandling</i>					
E50a	Møtegodtgjørelse med reisetid når fysioterapeuten deltar i planlagt samarbeidsmøte med annet fagpersonell som ledd i et behandlings- eller rehabiliteringsopplegg for enkeltpasienter. Beregnes for arbeid i inntil en halv time. Taksten beregnes for den samlede møte-/reisetid, ikke per pasient. Taksten kan også brukes ved planlagte telefonmøter. Ugyldig takstkombinasjon: Alle, unntatt E50b	247,-	247,-	0,-	E1	0
E50b	Senere per påbegynt halvtime Ugyldig takstkombinasjon: Alle, unntatt E50a	247,-	247,-	0,-	E1	rep.
E51a	Telefonsamtale/skriftlig kommunikasjon med annet fagpersonell om enkeltpasient Ugyldig takstkombinasjon: Alle	65,-	65,-	0,-	E2	0
E51b	Skriving av epikrise eller tilbakemelding til henvisende behandler når dette gjøres uten samtidig undersøkelse eller behandling. Ugyldig takstkombinasjon: Alle	130,-	130,-	0,-		0
E51c	Skriving av henvisninger og rekvisisjoner når dette gjøres uten samtidig undersøkelse eller behandling. Taksten kan ikke benyttes ved rekvirering av pasientreiser. Ugyldig takstkombinasjon: Alle	130,-	130,-	0,-		0
E52	Nødvendig samtale med pårørende/foresatte som ledd i pasientens behandlings- eller rehabiliteringsopplegg, per påbegynt 15 min. Taksten kan repeteres en gang. Grunnlaget for bruk av taksten skal framgå av journalnotat. Ugyldig takstkombinasjon: Alle	112,-	112,-	0,-		1

Merknad E1

Taksten kan ikke benyttes som godtgjørelse for fast oppsatte samarbeidsmøter, med mindre det gjelder samarbeid om konkrete pasienter. Samarbeidet kan omfatte diagnostisering, kartlegging av rehabiliteringsbehov, utarbeiding og oppfølging av rehabiliteringsplan, vurdering av funksjonsnivå, tilrettelegging av miljø mv. Skyssgodtgjørelse kan kreves i tillegg etter forskrift om dekning av utgifter til transport av helsepersonell m.m. i forbindelse med reise for å foreta undersøkelse og behandling.

Merknad E2

Taksten kan også benyttes av manuellterapeut ved kommunikasjon med fysioterapeut i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

Taksten kan ikke benyttes for kommunikasjon med henvisende behandler ved oppstart av behandlingsserien.

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
	<i>F. Behandling i pasientens hjem m.m.</i>					
F1	Tillegg ved behandling i pasientens hjem Ugyldig takstkombinasjon: A10, E50a, E50b, E51a, E51b, E51c, E52	87,-	87,-	0,-	F1	0
F21	Reise pr. kilometer med bil, motorsykel, tog Ugyldig takstkombinasjon: A10, E50a, E50b, E51a, E51b, E51c, E52, F22, F23	7,-	7,-	0,-	F2	rep.
F22	Reise med annet transportmiddel (herunder til fots) for hver påbegynte halvtime Ugyldig takstkombinasjon: A10, E50a, E50b, E51a, E51b, E51c, E52, F21 og F23	57,-	57,-	0,-	F2	rep.
F23	I byer og bymessig bebygde strøk hvor det er innført fast skysstillegg, ytes det et fast reisetillegg i stedet for reisetillegg som nevnt i F21, jf. § 5 i forskrift om dekning av utgifter til transport av helsepersonell m.m. i forbindelse med reise for å foreta undersøkelse eller behandling. Ugyldig takstkombinasjon: A10, E50a, E50b, E51a, E51b, E51c, E52, F21, F22	56,-	56,-	0,-		0

Merknad F1

Tillegget gis også ved behandling av barn, eldre, funksjonshemmede og kronisk syke i barnehage, skole og dagsenter. Det er et vilkår at pasienten ikke kan møte i fysioterapeutens institutt uten spesielt transportmiddel og/eller ledsager. Dersom samme pasient mottar undersøkelse og behandling eller flere behandlinger fortløpende samme dag, kan taksten bare utløses en gang.

Merknad F2

Beregningsgrunnlaget for reisetillegget er antall tilbakelagte kilometer. Ved beregning av veglengden avrundes samlet antall kilometer ved fram- og tilbakereisen til nærmeste hele antall kilometer.

Veglengden regnes fra fysioterapeutens kontor (bolig), men skjer utreisen fra et midlertidig oppholdssted, regnes fra dette hvis reisen derfra til pasienten er kortere.

Ved hjemmebehandling under fast kontordagsreise regnes reisetillegg bare for det antall kilometer som fysioterapeuten reiser ekstra i anledning av hjemmebehandlingen.

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
	<i>G. Tillegg for ubekvem arbeidstid</i>					
G	Ved behandling av cystisk fibrose, artogryfose, congenit, myopati, mrb duchenne og spinal muskelatrofi ytes det et tillegg til takstene når pasienten har behov for øyeblikkelig hjelp på ubekvem arbeidstid. Tillegget kan også ytes når det foreligger en varig lidelse eller følgetilstand som anfallsmessig/periodevis kan medføre livstruende åndedrettsbesvær der fysioterapi anses å være adekvat behandlingstiltak. Tillegget settes til 75 prosent av summen av honorartakst og eventuelt reisetillegg og hjemmebehandlingstillegg. Ugyldig takstkombinasjon: C34a, C34b, C34c, C34d, C34e, C34f, E50a, E50b, E51a, E51b, E51c, E52				G1	0

Merknad G1

Med ubekvem arbeidstid menes tidsrommet mellom klokken 1800 og klokken 0800, eller mellom klokken 0000 lørdag og klokken 2400 søndag og mellom klokken 0000 og 2400 på helge- og høytidsdager, samt mellom klokken 1200 og 2400 på jul- og nyttårsaften.

Dersom fysioterapeuten har henlagt sin vanlige arbeidstid til disse tidspunktene, ytes ikke tillegget.

Takst	Tekst	Hon.	Ref.	Egen.	Merk.	Rep.
	<i>H. Elektronisk samhandling</i>					
H1	<p>Tillegg for Norsk helsenett/elektronisk meldingsutveksling.</p> <p>Taksten kan kreves i perioden 1. juli 2014 til og med 30. juni 2017 av fysioterapeuter med driftsavtale med kommunen og direkte oppgjørsavtale med HELFO. Taksten kan kreves to ganger per hjemmel, første gang når fysioterapeuten kan dokumentere å ha gjort bindende avtale om bestilling med Norsk helsenett, neste gang når fysioterapeuten er koblet opp og sender oppgjør til HELFO via Norsk helsenett. Fysioterapeuter som per 1. juli 2014 er koblet opp og sender oppgjør elektronisk via Norsk helsenett til HELFO, kan også utløse taksten. De kan kreve taksten en gang andre halvår 2014 og en gang første halvår 2015. Det er en forutsetning at det er aktiv virksomhet i hjemmelen for å kunne kreve taksten. Vikar kan på vegne av hjemmelsinnehaver kreve taksten dersom det er inngått skriftlig avtale med hjemmelsinnehaver om dette.</p> <p>Ugyldig takstkombinasjon: Alle</p>	10000,-	10000,-	0,-		0

Kapittel IV. Pasientbetaling

Det framgår av takstene i kapittel III hva pasienten kan avkreves i egenandel. Regler om fritak for egenandel er gitt i § 5, jf. kapittel II. Pasienten kan avkreves betaling etter fysioterapeutens kostnad for forbruksmateriell og tilleggstjenester som er nødvendig for å oppnå faglig forsvarlig fysioterapi og som ikke er dekket av takstene i kapittel III. Det skal være opp til pasienten å velge om han/hun vil motta tilleggstjenester eller ikke. Fysioterapeuten plikter å ha oppslag som viser gjeldende egenandeler, hvilke tilleggstjenester og forbruksmateriell som ytes ved instituttet og prisen på dette. Prisen på forbruksmateriell og tilleggstjenester fastsettes av fysioterapeuten selv og skal være spesifisert på pasientens kvittering. Det kan for eksempel være tape, innleggssåler, støttebandasjer/strømper, utstyr for hjemmetrening, veiledet trening for ikke-honorartakstpasienter mv. For bestilt time som ikke benyttes, dvs. at pasienten uteblir uten varsel eller avbestiller senere enn 24 timer før avtalt tid, kan

pasienten avkreves inntil honorartakst for undersøkelse eller behandling.

Pasient kan også avkreves betaling for utskrift/kopiering av pasientjournal etter takst 5 i gjeldende forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege, jf. forskrift 21. desember 2000 nr. 1385 om pasientjournal § 12.

Dersom pasienten ber om at fysioterapeuten sender henvisning, rekvisisjon eller lignende i stedet for at pasienten henter dette hos fysioterapeuten, kan pasienten avkreves et ekspedisjonsgebyr etter takst 8 i forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling hos lege.

Fysioterapeuten kan ikke kreve egenandeler og/eller pasientbetaling ut over det som fremgår av denne forskriften.

Betaling for forbruksmateriell, tilleggstjenester, uteblivelse fra time, utskrift av journal og ekspedisjonsgebyr dekkes ikke av folketrygden og anses ikke som godkjent egenandel etter bestemmelser gitt med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 5-3.

Kapittel V. Tilskott til fellesformål for fysioterapeuter

Folketrygden yter i perioden 1. juli 2015 – 30. juni 2016 30,7 mill. kroner til Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter.

Kapittel VI. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juli 2015. Fra samme dato oppheves forskrift 20. juni 2014 nr. 812 om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi fastsatt med hjemmel i folketrygdloven § 5-8 femte ledd, § 5-25 tredje ledd og § 22-2 andre ledd og lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 3-2 fjerde ledd.